

Fiskeridirektoratet

Deres ref.	Vår ref.	Saksbehandler	Dato
	2025/42	Trude Knutsen	17.3.2025

Fiskeridirektoratets høring om nye reguleringstiltak i fisket etter kveite og breiflabb – høringssvar fra Norges Fiskarlag

Landsstyret i Norges Fiskarlag har i møte 17.mars d.å. fattet følgende vedtak:

«Norges Fiskarlag viser til høringsbrev fra Fiskeridirektoratet av 31.januar d.å. hvor det foreslås en rekke reguleringstiltak i fisket etter kveite og breiflabb. Innsatsen i fisket etter kveite og breiflabb har vært økende de siste årene, og uttaket av begge artene overstiger de anbefalte kvoterammene, med unntak av breiflabb sør for 62°N. Det foreslås totalt 12 reguleringstiltak for å begrense fisketrykket av kveite og breiflabb nord for 62°N og kveite sør for 62°N, samt bifangst av kveite fra annet fiskeri, i tillegg til forslag om å begrense fisketrykket på kveite i fritids- og turistfiske.

Norges Fiskarlag mener det er viktig å sikre en bærekraftig forvaltning av kveite og breiflabb, og er i utgangspunktet positive til at det innføres nye tiltak for å sikre et mer bærekraftig uttak, men mener det er behov for justeringer for å finne en bedre balanse mellom de ulike hensynene som gjør seg gjeldende i det første året med strammere regulering for både kveite og breiflabb.

Datagrunnlag og behov for økt samarbeid med næringen for mer data

Havforskningsinstituttet (heretter HI) la i fjor høst frem bestandsvurderinger med kvoteråd for både kveite og breiflabb. Kvoterådet på kveite nord for 62°N er på 2 054 tonn for 2025, og fratrukket en estimert avsetning for fritids- og turistfiske er kvoten for kommersielt fiske på 1 612 tonn. Dette er en nedgang på 59% sammenlignet med fjorårets fangst.

Kvoterådet på breiflabb nord for 62°N er på 2 406 tonn, som er 43% nedgang fra fjorårets fangst.

Kveite og breiflabb er en av en rekke arter som har fått kvoteråd basert på en føre-var-tilnærming grunnet svakt datagrunnlag. Fiskarlaget finner det problematisk at det innføres så strenge reguleringer basert på et svakt kunnskapsgrunnlag, og mener det bør være rom for å akseptere uttak ut over kvoterådet, selv om ambisjonen er å gradvis redusere uttaket. Fiskarlaget støtter derfor Fiskeridirektoratets vurdering av at det ikke bør fastsettes en totalkvote av kveite eller breiflabb, og mener myndighetene må være varsomme med å innføre inngripende reguleringer før kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig. Det fremstår som avgjørende at HI prioriterer midler til å forbedre bestandsvurderingene av både kveite og breiflabb, samt at næringen bidrar i større grad fremover. Det vises i denne sammenheng til at HI har informert om at de ber interesserte fiskere ta kontakt med henblikk på å bli en del av kystreferanseflåten som blant annet kan rapportere på kveite og/eller breiflabb. Fiskarlaget vil derfor oppfordre fiskere til å bli en del av kystreferanseflåten slik at HI kan få større innsikt og kunnskap om bestandene. Samtidig må forvaltningen ta inn over seg at det nå tas sikte på å innføre en rekke reguleringstiltak som vil ha innvirkninger på bestandene, og legge en plan for hvordan dette skal evalueres og eventuelt justeres etter en gitt tidsperiode.

I det følgende vil Fiskarlaget kommentere hver av de totalt 12 forslagene fra Fiskeridirektoratet:

1. Fangst av kveite under minstemål

Norges Fiskarlag støtter at inndragningsforskriften presiseres slik at salgslagene får en klar hjemmel til å inndra fangstverdi av undermåls kveite, men vi mener en bør videreføre 20% ilandsføringsvederlag, slik at fiskeren får en kompensasjon for å bringe slik utilsiktet fangst til land. Det påpekes at det vil være nødvendig med en oversettelse av minstemålet i rund vekt for kontroll, og Fiskarlaget legger til grunn at denne er 7 kg ved 84 cm.

2. Maksimalmål for å unngå fangst av kveite over 100 kilo

Norges Fiskarlag støtter Fiskeridirektoratets forslag om å innføre et maksimalmål for hodekappet kveite for å unngå de kontrollmessige utfordringene som oppstår når fangsten leveres hodekappet. Vi mener dette vil være en bedre løsning enn å innføre et påbud om levering av rund kveite over en viss størrelse, da hodekapping av kveite av stor størrelse kan være nødvendig for å håndtere og lagre fangst om bord.

3. Utvidelse av fredningsperioden

Gytefredning er et svært viktig forvaltningstiltak for bestanden, og under forutsetning av at det er tilstrekkelig faglig belegg for at gyteperioden bør strekke seg inn i april, mener Fiskarlaget det er grunn til å støtte forslaget om økt fredningsperiode. Fiskarlaget mener denne utvidelsen kan deles inn i to geografiske områder, nord og sør for Lofotodden, grunnet ulikt sesongmønster. Sør for Lofotodden utvides denne fredningsperioden til 20.april, mens den nord for Lofotodden kan utvides ut april måned. Fredningsperioden bør også stoppes noe tidligere enn 20.desember, og Fiskarlaget foreslår at denne fremskyndes til 15.desember (gjeldende både nord og sør for Lofotodden).

En endring av fredningsperiode grunnet gyting bør videre ledsages av nye undersøkelser av når gytingen faktisk foregår, for en eventuell justering av perioden.

4. Redskapsbegrensning

Norges Fiskarlag kan støtte en krokbegrensning på 800 krok ved fiske med line etter kveite som et tiltak på å få ned fisketakt og fisketrykk. For å sikre effekt og legitimitet av en slik begrensning, er det viktig at tiltaket følges opp med kontroller av myndighetene.

Det påpekes at dersom det innføres fartøkvoter, mener Fiskarlaget at redskapsbegrensningen blir unødig. Det vil da være begrensningene i fartøkvoten som bremser fisket og det bør være opp til fiskeren selv hvordan hen legger opp fisket med tanke på effektivitet, kostnader, tidsbruk etc.

Fiskarlaget vil samtidig vise til tidligere henvendelse i brev av 30.januar d.å. om behov for å gjøre justeringer i garnbegrensningen for fiske etter breiflabb sør for 62°N. I gjeldende bestemmelse er det tillatt å fiske med inntil 500 garn, jf. høstingsforskriftens § 22. Grunnet utfordringer med innblanding av breiflabb og behov for fangstdokumentasjon i egen sone, har Fiskarlaget bedt om at denne snarest må økes til 800 garn sør for 62°N utenfor grunnlinjen.

5. Fartøkvoteregulering

Norges Fiskarlag kan ikke støtte Fiskeridirektoratets forslag til fartøkvoteregulering av fisket etter kveite. Slik forslaget foreligger, vil det få svært inngripende virkninger for mange fartøy.

HI anbefaler en kvote på 2 054 tonn basert på Fmsy vurderinger. Det er knyttet usikkerhet til data og modell, noe som tilsier at kvoterådet ikke kan regnes som absolutt. Fiskarlaget støtter HI's vurderinger av behov for å utvikle høstingsregel og beskatningsstrategi for kveite. Dersom en ser på årlige snittfangster henholdsvis de siste 15 år og 10 år, så gir dette en snittfangst på 2 932 tonn og 3 060 tonn. Det må derfor godtas at uttaket i 2025 kan overskride rådet fra HI. Fiskarlaget støtter Fiskeridirektoratet i at det foreløpig ikke settes en

totalkvote. I første omgang mener Fiskarlaget at det er tilstrekkelig med økt fredningsperiode og ytterligere redskapsbegrensninger.

Fiskarlaget kan som allerede nevnt ikke støtte Fiskeridirektoratets forslag om fartøyskvoter. Etter Fiskarlagets vurdering vil et slikt tiltak virke direkte mot sin hensikt. Fiskarlaget har også vurdert om det kan være et alternativ å fastsette maksimalkvoter. Disse må i så fall være vesentlig høyere enn Fiskeridirektoratets forslag til fartøyskvoter, de må være differensierte, og de må ikke omfatte bifangst av fartøy som ikke har anledning til å drive et direktefiske. Det fremstår uansett som svært utfordrende å innføre noen form for kvoteregulering, og Fiskarlaget mener altså det heller bør iverksettes tiltak som økt fredningsperiode og ytterligere redskapsbegrensning.

6. Forbud mot direktefiske

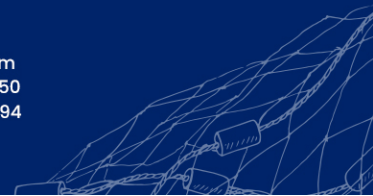
Norges Fiskarlag støtter forslaget om et forbud mot direktefiske etter kveite sør for 62°N på bakgrunn av bestandssituasjonen i sør, men påpeker at det bør gis anledning til bifangst for alle redskapsgrupper. De sporadiske fangstene av kveite er utilsiktet, og et forbud vil ikke bidra til å redusere uttaket, men bidra til å gjøre marginale fiskerier enda mindre lønnsomme.

7. Forbud mot garnfiske etter breiflabb

Norges Fiskarlag er kritiske til svært omfattende tiltak i andre fiskerier for å begrense uttaket av kveite, særlig da fangststatistikken for de siste årene viser at uttaket av kveite er svært begrenset i fredningsperioden til kveite, jfr. statistikk som viser et uttak på 2-3 tonn i perioden desember-april de siste to årene. Det er derfor svært lite kveite som tas som bifangst i fiske etter breiflabb sør for 62°N. Breiflabbfiske sør for 62°N blir på vinteren er i stor grad drevet av fartøy som ikke har rettigheter/muligheter i å delta i fiske etter torsk, hyse og sei nord for 62°N. Leveranse av breiflabb fra denne flåten er et viktig bidrag for opprettholdelse av mottaksstrukturen i denne delen av landet. På denne bakgrunn kan Fiskarlaget ikke støtte forslaget om å innføre et forbud mot å fiske breiflabb med garn i fredningstiden for kveite (20/12 – 20/4).

8. Redskapsbegrensning i fritidsfiske

Norges Fiskarlag støtter Fiskeridirektoratets forslag om at en reduserer redskapsbegrensningen på 300 krok til 100 krok for fiske etter kveite for fritidsfiskere. Krokbegrensningen må ikke gjelde ungdomsfiskeordningen, som fremdeles bør ha mulighet til å benytte opptil 300 krok.

9. Besittelsesgrense

Norges Fiskarlag finner det hensiktsmessig at det innføres en form for begrensning på besittelse og utførsel av kveite grunnet bestandssituasjonen, men stiller spørsmål om hvordan en slik bestemmelse skal kontrolleres. Fiskarlaget mener et mer virkningsfullt tiltak vil være å forby turistfiske etter kveite, uten adgang til bifangst grunnet den utfordrende bestandssituasjonen, og fordi kveite er en svært attraktiv art for turistfiskerne.

Om det likevel innføres en besittelsesgrense og et særskilt maksimalmål, bør denne kun være forbeholdt registrerte turistfiskevirksomheter med strengere krav til rapportering. For øvrige turister som

ikke er gjest hos registrerte eller godkjent turistvirksomheter bør det ikke gis anledning til å fange eller besitte kveite.

10. Harmonisering av fredningstid

Norges Fiskarlag kan støtte en harmonisering av fredningstiden for breiflabb og kveite mellom 62-64°N, selv om høringsnotatets tabell 9, viser et svært beskjedent kvantum kveite i området mellom 62-64°N i januar og februar, samtidig som det foregår et viktig tradisjonelt fiske etter breiflabb.

En slik utvidelse av fredningsperioden vil i tillegg ha betydning for en rekke fiskerier som har breiflabb som bifangst. Høringsnotatet mangler informasjon om bifangst av breiflabb i fredningsperioden, noe som gjør det vanskelig å vite omfanget av en slik endring. Det bør derfor vurderes om en parallelt med en utvidelse av fredningsperioden åpner opp for en mykere bifangst av breiflabb for alle redskapsgrupper i samme periode.

11. Redskapsbegrensning i garnfisket

Tilsvarende som for kveite nord for 62°N, er det også behov for reguleringer som begrenser fisketakten i fisket etter breiflabb nord for 62°N, og på denne bakgrunn kan Fiskarlaget støtte en strammere redskapsbegrensning i garnfisket etter breiflabb.

I likhet med Fiskarlagets innspill på redskapsbegrensninger i kveitefisket, påpekes det også her at dersom det innføres fartøkvoter, mener Fiskarlaget redskapsbegrensningen blir unødig. Det vil da være begrensninger i fartøkvoten, og som gjør at det bør være opp til fiskeren selv hvordan hen legger opp fisket med tanke på effektivitet, kostnader, tidsbruk etc.

12. Fartøykvoteregulering

Norges Fiskarlag mener forslaget om å innføre kvoteregulering i fiske etter breiflabb fremstår som svært problematisk av samme grunn som fartøykvoteregulering i kveitefisket. Det foreligger et svakt datagrunnlag med usikkerhet knyttet til data og modell, noe som tilsier at kvoterådet ikke kan regnes som absolutt. Det må derfor godtas at det tas ut et noe høyere kvantum enn rådet i en fase hvor en eventuelt vurderer å innføre uttaksbegrensninger på fartøynivå. I siste 15-års periode er snitt på årlig uttak 2 853 tonn, mens snitt siste 10-års periode er 2 084 tonn.

Fiskarlaget stiller seg videre noe uforstående til HI sine vurderinger og analyser knyttet til sammenhenger og rekrutteringsutvikling mellom bestandene av breiflabb nord og sør for 62°N, slik dette beskrives i høringsnotatets s.5; «*Havforskningsinstituttet skriver at det er sammenheng mellom breiflabb-bestanden nord for 62°N og videre sør i Nordsjøen, vest av Skottland og Skagerrak. Det er stor korrelasjon mellom bestandsutviklingen lengre sør og bestandsutviklingen i nord 5 år etter (Figur 3). Man observerer lignende rekruttering i nord med en forsinkelse på 5 år. Dersom dette fortsetter, kan man forvente en mindre gunstig rekrutteringstilstand nord for 62°N i nær fremtid ettersom bestanden i sør har en nedadgående trend.*»

Fiskarlaget mener derfor at det i første omgang må gjøres utvidelse av fredningsperiode og ytterligere redskapsbegrensninger for å begrense fisketakt av breiflabb nord 62°N. Dersom tiltakene over en gitt periode ikke demper beskatningstrykket, må en vurdere innføre fartøykvoter.

Avslutningsvis vil Norges Fiskarlag påpeke at det foreslås en rekke reguleringstiltak i fisket etter kveite og breiflabb. Det vil være særdeles viktig at disse tiltakene evalueres etter å ha vært gjeldende over en viss tidsperiode. Fiskarlaget mener at reguleringene av kveite og breiflabb for 2025 må anses som et prøveår, og at det derfor må foretas en grundig evaluering i god tid før oppstart av fisket i 2026. Videre vil Fiskarlaget påpeke viktigheten av å forvalte alle ressursene i et langt perspektiv der en forsøker å maksimere langtidsutbyttet fra bestandene. Det må imidlertid påpekes at dette hensynet må balanseres opp mot urimelige utslag på en god måte i overgangen fra et fritt- til regulert fiskeri.»

Med hilsen
Norges Fiskarlag

Jan Birger Jørgensen

Trude Knutsen

Kopi til:
Medlemslag
Landsstyret

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskrevet signatur.

